

TOETSING M.E.R.-BEOORDELINGEN

De vraag óf een m.e.r.-beoordeling vereist was, is al vaak aan de rechter voorgelegd. Maar in de afgelopen tijd is de rechter ook inhoudelijk op de m.e.r.-beoordeling ingegaan.

Gijs Hoevenaars

Nadat Nederland eind 2009 door het Europese Hof van Justitie is veroordeeld voor de manier waarop de m.e.r.-beoordelingsplicht is geregeld, regende het uitspraken van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) over de vraag of onder de D-drempel een m.e.r.-beoordeling moest plaatsvinden. Nu de praktijk wel doorhad dat vaker een m.e.r.-beoordeling moest worden gedaan, ging de rechter de afgelopen tijd ook inhoudelijk in op de m.e.r.-beoordeling. De uitspraken bieden de praktijk enig houvast in het doen van m.e.r.-beoordelingen.

Inhoudelijke beoordeling

Na verlening van een milieuvergunning aan een composteerder in Lelystad hadden appellanten een reeks inhoudelijke argumenten aangevoerd waarom een m.e.r. had moeten worden uitgevoerd. De Afdeling loopt kort al deze argumenten af. Volgens de Afdeling hebben Gedeputeerde Staten (de vergunningverlener) bij de m.e.r.-beoordeling het volgende terecht meegenomen: (1) de activiteiten komen overeen met de activiteiten in de Bijzondere Regeling G2 uit de NeR; (2) de activiteiten voldoen aan de minimumstandaarden uit het Landelijk Afvalstoffenbeleidsplan; (3) de inrichting ligt op een industrieterrein voor zwaardere industrie, waarbij de meest nabijgelegen gevoelige bestemming op ruim twee kilometer ligt; (4) gelet op de aard en schaal is geen versturende invloed te verwachten op nabijgelegen EHS-gebieden en in het kader van de Vogelrichtlijn aangewezen Speciale beschermingszones; (5) de geurbelasting past binnen de normstelling van de provinciale beleidsregels geur; (6) de geluidsbelasting past binnen de geldende geluidzone, en de geluidniveaus op gevels van woningen voldoen aan de landelijk gehanteerde grenswaarde; (7) naar verwachting leiden de activiteiten niet tot overschrijding van de grenswaarden voor luchtkwaliteit, de bodembedreigende activiteiten vinden plaats op een vloestofdichte vloer, de vrijkomende afvalstromen kunnen veelal worden hergebruikt en het energieverbruik wordt hoofdzakelijk bepaald door de machines, werktuigen en installaties. Daarop mochten Gedeputeerde Staten concluderen dat geen m.e.r. hoeft te worden doorlopen.

In de uitspraak over een milieuvergunning voor een varkenshouderij in Nederweert constateert de Afdeling allereerst dat voor de uitbreiding van de inrichting

met een nieuwe stal een m.e.r.-beoordeling moet worden gedaan. Volgens de Afdeling heeft het college van B en W de kenmerken en omvang van de activiteit, de plaats van het project, de kenmerken van de potentiële milieueffecten, de mogelijke alternatieven, de productieprocessen, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en de cumulatieve effecten beoordeeld. Hierin zijn duidelijk de criteria uit bijlage III van de M.e.r.-richtlijn te herkennen. Er is niet gebleken dat zich cumulatieve effecten voordoen, aldus de Afdeling. Gezien afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de omvang van de ammoniakemissie doen zich geen significante negatieve gevolgen op dat gebied voor. Een enkele verwijzing naar het Natuurloket en Rode Lijst is niet voldoende om aan te nemen dat er beschermde diersoorten zitten. Daarnaast stelt de Afdeling dat de grondwateronttrekking door de inrichting (200 m³ per jaar) niet zo groot is dat het doorlopen van de m.e.r.-procedure nodig was. De Afdeling concludeert daarop dat het college voldoende rekening heeft gehouden met de in bijlage III van de richtlijn genoemde omstandigheden.

Ook de uitspraak over het bestemmingsplan Goese Schans is interessant. Omdat daar meer dan 2000 woningen binnen de bebouwde kom mogen worden gebouwd, is sprake van een m.e.r.-beoordelingsplicht. Het plan betreft de omvorming van het havenindustrieterrein bij Goes naar woningbouw. Uit onderzoek blijkt dit geen nadelige milieugevolgen te hebben maar juist milieuwinst op te leveren voor industrielawaai, bodem, water en landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Op de instandhoudingsdoelen van het op twee kilometer gelegen Natura 2000-gebied Oosterschelde, treden evenmin effecten op. De Afdeling concludeert dat geen MER hoeft te worden opgesteld.

Hergebruik

In eerdere uitspraken concludeerde de Afdeling dat een oudere MER kan worden gebruikt in een besluitvormingsprocedure, als de omstandigheden niet aanmerkelijk zijn gewijzigd (zie JM 2010/112, JM 2010/86 en JM 2009/14). Wat voor MER geldt, geldt ook voor m.e.r.-beoordeling, leert de uitspraak over het bestemmingsplan Amstelkwartier Binnendijks. In dit geval was namelijk al bij de Visie Overamstel van 2005 geconcludeerd dat geen MER hoeft te worden ge-

maakt. Omdat niet is gebleken van een aanzienlijke wijziging van de omstandigheden, bestond volgens de Afdeling voor het bestemmingsplan Amstelkwartier Binnendijks geen aanleiding tot actualisering van de eerder gemaakte m.e.r.-beoordeling.

De ingezette jurisprudentie naar aanleiding van de genoemde Hof-uitspraak blijft onverkort gelden. Zo moest volgens de Afdeling ook bij de uitbreiding van het bedrijventerrein Harselaar-West te Barneveld onder de D-drempel worden gekeken of toch een m.e.r.-beoordeling moest plaatsvinden. Volgens de gemeenteraad was het project te klein om sprake te doen zijn van cumulatie met andere projecten. Ook waren er geen bijzonderheden ten aanzien van het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder of het risico op ongevallen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de woonkernen liggen op voldoende afstand. De Afdeling mist een motivering van de appellant waarom toch een m.e.r.-beoordeling had moeten worden gedaan.

Zonder motivering van de appellant zal de Afdeling dus niet snel concluderen dat toch een m.e.r. moet worden gedaan. Als een appellant echter argumenten aandraagt, zoals in de Lelystadse en Nederweertse zaken, dan loopt de Afdeling al deze argumenten na. De op handen zijnde wijziging van het Besluit m.e.r. om de Nederlandse regelgeving in overeenstemming te brengen met de M.e.r.-richtlijn zal dit naar alle waarschijnlijkheid niet anders maken.

Behandelde uitspraken:

- ABRvS 8 december 2010, *composteerder Lelystad*
- ABRvS 22 december 2010, 200904503/1/R2, *Goese Schans*
- ABRvS 29 december 2010, 201000770/1/M2, *Varkenshouderij Nederweert*
- ABRvS 12 januari 2011, 200901660/1/M3, *Amstelkwartier Binnendijks*
- ABRvS 12 januari 2011, 201000804/1/R2, *Harselaar West-West*

Mr.dr.s. Gijs Hoevenaars, werkzaam bij de Commissie voor de m.e.r., schreef deze bijdrage op persoonlijke titel. Zie voor samenvattingen van en annotaties bij relevante m.e.r.-uitspraken ook www.commissiemer.nl.